

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 102/03-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. augusta 2003 v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť JUDr. R. S. a jeho manželky H. S., obaja bytom V. K., zastúpených komerčným právnikom JUDr. A. S., D. K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 1120/98 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo JUDr. R. S. a H. S. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 1120/98 p o r u š e n é n e b o l o .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2003 doručená sťažnosť JUDr. R. S. a jeho manželky H. S., obaja bytom V. K. (ďalej aj „sťažovatelia“), zastúpených komerčným právnikom JUDr. A. S., D. K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 1120/98 .

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností - parc. č. 475/1-1 o výmere 646 m² - zastavaná plocha, dom súp. č. 1718 na parc. č. 475/1-1, parc. č. 475/1-2 o výmere 358 m² - zastavaná plocha, zapísaných na LV č. 4139 k. ú. D. K. Nehnuteľnosti nadobudli kúpnu zmluvou z 9. apríla 1998, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Dolný Kubín, katastrálnym odborom, pod č. V 421/98. Okresný súd 6. mája 1998 na základe návrhu navrhovateľov JUDr. J. P. a jeho manželky vydal predbežné opatrenie, ktorým obmedzil práva vlastníkov k predmetným nehnuteľnostiam tým, že prikázal sťažovateľom, aby sa zdržali užívania a nakladania s predmetnými nehnuteľnosťami v rozsahu predaja, darovania, zamenenia, založenia, zaťaženia vecným bremenom, dania do nájmu a vloženia do obchodnej spoločnosti alebo družstva.

Podľa názoru sťažovateľov v konaní vedenom na okresnom súde dochádza k prietahom tým, že zákonný sudca nekoná vo veci náležite. Zákonný sudca viac ako 5 rokov nevytýčil pojednávanie a nerozhodol vo veci samej. Tým podľa názoru sťažovateľov účelovo ponecháva v platnosti uznesenie súdu o predbežnom opatrení, čím v rozpore s ústavou obmedzuje práva vlastníkov.

Sťažovatelia považujú za primerané, aby im v tejto veci bolo priznané finančné zadost'učinenie vo výške 5 000 000 Sk, pretože z dôvodu nariadeného predbežného opatrenia nemôžu prenajímať predmetnú nehnuteľnosť a inkasovať nájomné. Podľa potvrdenia mesta Dolný Kubín z 25. marca 2003 je cena za prenájom nebytových priestorov minimálne 1 000 Sk za 1 m², pričom výmera predmetnej nehnuteľnosti je 1 022,30 m², čo za 5 rokov predstavuje ušlé nájomné vo výške 5 000 110 Sk.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti doručenej ústavnému súdu navrhli, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Okresný súd v Dolnom Kubíne svojim postupom v konaní vedenom pod č. 5 C 1120/98 porušil základné právo JUDr. R. S. a manželky H. rod. S., bytom V. K., na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu v Dolnom Kubíne zakazuje pokračovať v porušovaní práva menovaných na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 1120/98 a prikazuje sa mu, aby v tejto veci konal.

3. JUDr. R. S. a manželke H. rod. S. sa priznáva primeraná finančná náhrada majetkovej ujmy vo výške 5.000.000,- Sk, ktorú doteraz utrpeli postupom súdu tým, že okresný súd necháva v platnosti predbežné opatrenie.“

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti listom zo 16. júna 2003 vyjadril predseda okresného súdu, ktorý vo vyjadrení uviedol podrobný prehľad vykonaných úkonov, pričom podľa jeho názoru v doterajšom priebehu konania okresného súdu nedošlo k priet'ahom v konaní. V súvislosti s vyhlásením konkurzu na majetok odporcu 3), ku ktorému došlo 8. decembra 1999, predseda okresného súdu poukázal na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, ktoré malo za následok zo zákona prerušenie predmetného konania. Ďalej uznesením okresného súdu z 9. mája 2003 bolo konanie podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len

„OSP“) prerušené na dobu do skončenia konania prebiehajúceho na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 46 Cb 388/96, v ktorom sa rieši otázka vzniku záložného práva, realizáciou ktorého došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy, ktorej platnosť je posudzovaná v predmetnom konaní.

Predseda okresného súdu oznámil v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), že netrvá na ústnom pojednávaní a súhlasí s upustením od neho.

Právny zástupca sťažovateľov v podaní zo 14. júla 2003 uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní. Dňa 6. augusta 2003 bolo ústavnému súdu doručené späťvzatie návrhov na začatie konania z 24. júla 2003 zo strany A. M. v konaní o určenie, že záložné právo nevzniklo, vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 722/95 a v konaní o neplatnosť zmluvy o záložnom práve vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 1924/98.

II.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby v zásade neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto pre splnenie ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval (II. ÚS 26/95).

Ústavný súd v predchádzajúcich konaniach opakovane vyslovil právny názor, podľa ktorého v konaní o každom návrhu pred ústavným súdom, v ktorom účastník namieta porušenie svojho základného práva na súdnu (inú právnu) ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces z toho dôvodu, že všeobecný súd nekonal spôsobom ustanoveným v zákone, je nevyhnutné, aby boli najprv vyčerpané všetky právne prostriedky ich ochrany, ktoré sú navrhovateľovi dostupné (I. ÚS 1/97, I. ÚS 49/98).

Účelom priznania práva podať sťažnosť na priet'ahy v konaní je poskytnutie príležitosti súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (II. ÚS 26/95).

Sťažovatelia využili právne prostriedky, ktorých uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, a podali 11. júla 2001 a 6. septembra 2001 sťažnosť predsedovi okresného súdu a 5. februára 2003 predsedovi Krajského súdu v Žiline na zbytočné priet'ahy v konaní podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov, čo však podľa ich názoru nezabezpečilo odstránenie stavu právnej neistoty v predmetnej právnej veci.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to

najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

Pokiaľ ide o prvé kritérium „zložitosť veci“, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97) relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci, pričom na základe týchto hľadísk konanie navrhovateľov 1) JUDr. J. P., 2) A. P., obaja bytom D. K., proti odporcom 1) JUDr. R. S., bytom V. K., 2) H. S., bytom V. K., 3) Moravia banka, a. s., Frýdek - Místek, so sídlom organizačnej zložky zahraničnej osoby a adresou pre doručovanie Žilina, o neplatnosť kúpnej zmluvy vedené na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 1120/98 nie je možné hodnotiť v tomto prípade ako zložitú vec. Predmetom kúpnej zmluvy z 9. apríla 1998 bol predaj nehnuteľností - zastavanej plochy parc. č. 475/1-1 o výmere 646 m², domu súp. č. 1718 na parc. č. 475/1-1 a zastavanej plochy parc. č. 475/1-2 o výmere 358 m², ktoré sú zapísané na LV č. 4139 k. ú. obce D. K. Vklad bol povolený pod č. V 421/98 z 9. apríla 1998. Predaj realizovala Moravia banka, a. s., Frýdek - Místek ako záložný veriteľ prostredníctvom realitnej agentúry A., s. r. o., Ž. Pre výsledok tohto konania má význam konanie vedené na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 46 Cb 388/96 o určenie vzniku záložného práva.

Pri kritériu „správanie sťažovateľa“ v preskúmvanej veci ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali spôsobovaniu prieťahov zo strany sťažovateľov, okrem prípadu, keď sťažovatelia ako odporcovia 1) a 2) podali dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia, pričom podľa § 239 ods. 3 OSP dovolanie proti tomuto uzneseniu nie je prípustné, čím došlo k zbytočnému predĺženiu konania.

Pokiaľ ide o tretie kritérium, a to „postup“ okresného súdu, je potrebné uviesť, že ústavný súd sa zaoberal nielen tvrdením sťažovateľov, resp. ich právneho zástupcu

ohľadom obdobia, keď malo dôjsť k preťahom, ale aj celkovým priebehom súdneho konania.

Dňa 14. mája 1998 došiel okresnému súdu návrh na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy.

Dňa 21. mája 1998 došiel okresnému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 20. júna 1998 bolo vydané uznesenie o nariadení predbežného opatrenia č. k. 5 C 1120/98-20.

Dňa 2. júla 1998 došlo okresnému súdu vyjadrenie odporcov k návrhu o neplatnosť kúpnej zmluvy.

Dňa 2. júla 1998 došlo okresnému súdu odvolanie odporcov 1) a 2) proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia.

Dňa 17. júla 1998 došlo okresnému súdu vyjadrenie odporcu 3) k návrhu o neplatnosť kúpnej zmluvy a návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 17. júla 1998 došlo okresnému súdu vyjadrenie navrhovateľov k odvolaniu odporcov 1) a 2).

Dňa 12. augusta 1998 bol spis s odvolaním predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline.

Dňa 30. novembra 1998 bolo vydané uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 23 Co 1572/98-53, ktorým bolo potvrdené uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, okresnému súdu bolo toto uznesenie doručené 15. marca 1999.

Dňa 31. marca 1999 bol nariadený termín pojednávania na 18. máj 1999.

Dňa 9. apríla 1999 bol zrušený termín pojednávania 18. mája 1999 a bol určený nový termín pojednávania na 1. jún 1999.

Dňa 22. apríla 1999 došla okresnému súdu žiadosť Krajskej prokuratúry v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“) o zapožičanie spisu z dôvodu, že odporcovia 1) a 2) podali podnet na mimoriadne dovolanie proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia.

Dňa 27. apríla 1999 bola kópia dokladov zo spisu odoslaná krajskej prokuratúre.

Dňa 5. mája 1999 došla okresnému súdu žiadosť krajskej prokuratúry o podanie správy, kedy uznesenie o predbežnom opatrení nadobudlo právoplatnosť (č. 1. 63 spisu).

Dňa 5. mája 1999 bolo krajskej prokuratúre zaslané oznámenie, že uznesenie o predbežnom opatrení nadobudlo právoplatnosť 22. marca 1999.

Dňa 11. mája 1999 došlo okresnému súdu podanie navrhovateľov, ktorým upresnili označenie odporcu 3), a to Moravia Banka, a. s., Frýdek -Místek, Česká republika, a návrh na pripustenie ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu AG Banka, a. s., Banská Bystrica.

Dňa 24. mája 1999 došlo okresnému súdu podanie odporcov 1) a 2), ktorým namietali zaujatosť sudcu.

Dňa 26. mája 1999 bol zrušený termín pojednávania 1. júna 1999 z dôvodu, že odporcami 1) a 2) bola vznesená námietka zaujatosti sudcu.

Dňa 30. júna 1999 bol právny zástupca odporcov 1) a 2) vyzvaný, aby konkretizoval dôvody námietky zaujatosti sudcu.

Dňa 30. júla 1999 došlo okresnému súdu podanie, ktorým právny zástupca odporcov 1) a 2) bližšie konkretizoval dôvody zaujatosti sudcu.

Dňa 23. augusta 1999 podal konajúci sudca okresného súdu podnet Okresnej prokuratúre Dolný Kubín na preverenie, či sa právny zástupca odporcov 1) a 2) dopustil trestného činu ohovárania podľa § 206 Trestného zákona.

Dňa 27. augusta 1999 sa zákonný sudca okresného súdu vyjadril k námietke zaujatosti tak, že požiadal o svoje vylúčenie z pojednávania a rozhodovania predmetnej veci z dôvodu podania podnetu na preverenie, či sa právny zástupca odporcov 1) a 2) dopustil trestného činu, pretože podanie tohto podnetu môže viesť k pochybnosti o jeho zaujatosti.

Dňa 19. novembra 1999 bol sudca okresného súdu Mgr. P. B. uznesením č. k. 7 Nc 338/99-71 vylúčený z pojednania a rozhodnutia veci (okresnému súdu bolo uznesenie doručené 27. januára 2000).

Dňa 16. februára 2000 bolo okresnému súdu doručené dovolanie odporcov 1) až 3) proti uzneseniu o predbežnom opatrení.

Dňa 21. februára 2000 došiel okresnému súdu list, ktorým AG Banka, a. s., oznámila, že nie je pasívne procesne legitimovaná.

Dňa 15. marca 2000 došlo okresnému súdu dožiadanie Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru v Ružomberku (ďalej len „okresný úrad vyšetrovania“) ohľadom trestného stíhania právneho zástupcu odporcov 1) a 2).

Dňa 20. marca 2000 bola z okresného súdu vypravená odpoveď na dožiadanie okresného úradu vyšetrovania.

Dňa 9. mája 2000 okresný súd zaslal dovolanie na vyjadrenie navrhovateľom.

Dňa 27. júna 2000 krajská prokuratúra požiadala o zapožičanie spisového materiálu.

Dňa 27. júna 2000 došlo okresnému súdu vyjadrenie navrhovateľov 1) a 2) k dovolaniu.

Dňa 28. júna 2000 oznámil okresný súd krajskej prokuratúre, že zapožičanie spisového materiálu nie je možné z dôvodu podaného dovolania, a zároveň bolo krajskej prokuratúre oznámené, že uznesenie o predbežnom opatrení ešte nenadobudlo právoplatnosť.

Dňa 14. júla 2000 bol spis s dovolaním doručený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie.

Dňa 7. decembra 2000 bol spis vrátený najvyšším súdom okresnému súdu z dôvodu, že bol predčasne predložený dovolaciemu súdu, pretože uznesenie o predbežnom opatrení nenadobudlo dosiaľ právoplatnosť. Uznesenie odvolacieho súdu bolo, okrem iným, doručované Moravia banke, a. s., Frýdek - Místek, organizačnej zložke zahraničnej osoby so sídlom v Žiline. Táto organizačná zložka zahraničnej osoby bola ale v tom čase už predaná AG Banke, a. s., Banská Bystrica (č. l. 60 spisu). Toto uznesenie bolo doručené AG Banke, a. s., pobočke Žilina, ktorá nie je účastníčkou konania. Účastníčkou konania – odporca 3) je Moravia banka, a. s., Frýdek - Místek a keďže táto už v Slovenskej republike nemá organizačnú zložku, ktorej sa vec týka, bolo potrebné, aby uznesenie odvolacieho súdu bolo doručené Moravia banke, a. s., do Českej republiky.

Dňa 21. decembra 2000 bolo okresným súdom vypravené uznesenie odvolacieho súdu Moravie banke, a. s., Frýdek - Místek.

Dňa 27. apríla 2001 oznámili navrhovatelia, že na odporcu 3) – Moravia banku, a. s., Frýdek - Místek bol vyhlásený konkurz, a oznámili aj meno správcu konkurznej podstaty.

Dňa 15. mája 2001 bol spis predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. novembra 1998 sp. zn. 23 Co 1572/98, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia, ktoré podali odporca JUDr. R. S. a Moravia banka, a. s., zastúpení komerčným právnikom JUDr. A. S., D. K. Rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť, ako vyplýva z vyznačenia na jeho prvopise, 12. januára 2001. Dovolanie bolo podané osobne 16. februára 2000.

Dňa 2. júla 2001 bolo vydané uznesenie najvyššieho súdu č. k. 2 Cdo 56/01-113, ktorým bolo dovolanie odmietnuté, pretože dovolanie je v danom prípade vylúčené podľa § 239 ods. 3 OSP, podľa ktorého dovolaním nemožno napadnúť uznesenie o predbežnom opatrení.

Dňa 13. augusta 2001 bol spis doručený okresnému súdu.

Dňa 10. septembra 2001 bolo uznesenie o odmietnutí dovolania vypravené z okresného súdu účastníkom konania.

Dňa 6. novembra 2001 bol správca konkurznej podstaty Moravia banky, a. s., Frýdek - Místek (odporca 3)) vyzvaný na vyjadrenie k návrhu.

Dňa 21. novembra 2001 došlo okresnému súdu vyjadrenie odporcu 3).

Dňa 30. januára 2002 okresný súd požiadal Krajský súd v Banskej Bystrici o zapožičanie spisu sp. zn. 46 Cb 388/96, ktorý súvisí s predmetným konaním.

Dňa 19. marca 2002 bolo opätovne požiadané o zapožičanie spisu sp. zn. 46 Cb 388/96 alebo o oznámenie dôvodu, ktorý bráni zapožičaniu spisu.

Dňa 23. apríla 2002 bol k spisu sp. zn. 5 C 1120/98 pripojený spis Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 46 Cb 388/96.

Dňa 4. decembra 2002 došla okresnému súdu výzva Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) na poskytnutie informácie, v akom stave je konanie vedené pod sp. zn. 5 C 1120/98.

Dňa 5. decembra 2002 okresný súd oznámil daňovému riaditeľstvu, že vo veci nebolo ešte rozhodnuté.

Dňa 14. januára 2003 bol odporcovi 3) (novému správcovi konkurznej podstaty Moravia banky, a. s.) zaslaný návrh spolu s prílohami na vyjadrenie.

Dňa 20. februára 2003 došlo okresnému súdu vyjadrenie odporcu 3), ktorý podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) navrhol nepokračovať v konaní.

Dňa 9. mája 2003 bolo vydané uznesenie okresného súdu č. k. 5 C 1120/98-140 o prerušení konania z dôvodu, že na základe spisového materiálu Krajského súdu v Banskej Bystrici týkajúceho sa konania sp. zn. 46 Cb 388/96 okresný súd dospel k záveru, že rozhodnutie vo veci vzniku alebo nevzniku záložného práva k predmetnej nehnuteľnosti má podstatný vplyv na rozhodnutie o určenie platnosti či neplatnosti kúpnej zmluvy v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 1120/98, pretože ku kúpe nehnuteľnosti došlo na základe realizácie záložného práva, ktorého neplatnosti sa účastníci domáhajú vo veci sp. zn. 46 Cb 388/96. Bez rozhodnutia v tejto veci okresný súd nemôže pokračovať v konaní o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Z dôvodu vyhlásenia konkurzu na odporcu 3) bolo predmetné konanie prerušené podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a vyrovnaní.

Dňa 21. mája 2003 požiadalo daňové riaditeľstvo o poskytnutie informácie o stave konania.

Dňa 21. mája 2003 okresný súd oznámil daňovému riaditeľstvu, že predmetné konanie je prerušené.

Dňa 26. mája 2003 bolo okresnému súdu doručené odvolanie navrhovateľov proti uzneseniu o prerušení konania.

Dňa 28. mája 2003 bola okresnému súdu doručená žiadosť Krajského súdu v Banskej Bystrici o vrátenie spisu sp. zn. 46 Cb 388/96.

Dňa 29. mája 2003 okresný súd oznámil Krajskému súdu v Banskej Bystrici, že predmetný spis nie je možné vrátiť, pretože bolo podané odvolanie proti uzneseniu o prerušení konania, a preto spis sp. zn. 46 Cb 388/96 spolu so spisom sp. zn. 5 C 1120/98 má byť predložený Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 2. júna 2003 bol okresnému súdu doručený návrh na zmenu žalobného petitu podľa § 95 OSP a späťvzatie návrhu proti odporcom 3) a 4).

Dňa 16. apríla 2003 bola sťažnosť uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 102/03-10 prijatá na ďalšie konanie.

Ústavný súd zistil, že postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na konanie bez zbytočných prietáhov garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vo svojej sťažnosti sťažovatelia uvádzajú, že počas 5 rokov sa neuskutočnilo pojednávanie, avšak ústavný súd zistil, že okresný súd konal priebežne a pojednávanie nebolo vytýčené z dôvodu podania odvolania proti uzneseniu o predbežnom opatrení, o ktorom rozhodoval Krajský súd v Žiline, ďalej z dôvodu podania námietky zaujatosti sudcu a ďalej z dôvodu podania dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu o predbežnom opatrení. Prietahy boli sťažovateľom vytýkané iba v konaní na okresnom súde a keďže ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom, ústavný súd sa nezaoberal priebehom konania na Krajskom súde v Žiline a na najvyššom súde.

Prietahy boli spôsobené aj tým, že sťažovateľmi (odporcom 1) a 2)) bolo podané dovolanie proti uzneseniu o predbežnom opatrení, pričom podľa § 239 ods. 3 OSP v tomto prípade dovolanie nie je prípustné. Tieto prietahy nemožno pripočítať okresnému súde. Prietahy v doručovaní uznesenia o predbežnom opatrení boli spôsobené tým, že navrhovateľmi bol nesprávne označený odporca 3) (uznesenie bolo doručované AG Banke, a. s., pobočke Žilina, pričom malo byť doručené Moravia banke, a. s., Frýdek - Místek, Česká republika). Správne označenie účastníkov konania v návrhu na začatie konania je povinnosťou navrhovateľov, a nie súdu, preto tieto prietahy v doručovaní nemožno pripočítať okresnému súde. Došlo aj k vyhláseniu konkurzu na Moravia banku, a. s., Frýdek - Místek, Česká republika, a došlo aj k zmene správcu konkurznej podstaty. Tieto skutočnosti mali okresnému súde oznámiť navrhovatelia. Z dôvodu vyhlásenia konkurzu bolo predmetné konanie zo zákona prerušené 8. decembra 1999 podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a vyrovnaní. Dôvod na prerušenie predmetného konania bol daný aj tým, že na Krajskom súde v Banskej Bystrici prebiehalo konanie pod sp. zn. 46 Cb 388/96,

v rámci ktorého sa rozhodovalo o tom, či vzniklo záložné právo k predmetnej nehnuteľnosti alebo nie. Toto konanie sp. zn. 46 Cb 388/96 má význam pre konanie sp. zn. 5 C 1120/98, pretože k predaju nehnuteľnosti došlo v dôsledku realizácie záložného práva, a preto bolo konanie vedené pod sp. zn. 5 C 1120/98 prerušené.

Dňa 6. augusta 2003 bolo ústavnému súdu doručené späťvzatie návrhov na začatie konania z 24. júla 2003 zo strany A. M. v konaní o určenie, že záložné právo nevzniklo, vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 722/95 a v konaní o neplatnosť zmluvy o záložnom práve vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 1924/98. Keďže tieto späťvzatia boli doručené okresnému súdu 24. júla 2003, nemohli mať vplyv na namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Sťažovatelia požadovali primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 000 Sk. Svoj návrh odôvodnili tým, že nemôžu prenajímať predmetnú nehnuteľnosť, čím im vznikla ujma vo výške ušlého nájmu za 5 rokov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. V zmysle ustanovenia § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal podľa osobitných prepisov. V zmysle odseku 4 citovaného ustanovenia môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Z uvedeného vyplýva, že tieto výroky sú viazané na vyhovie vo veci samej. Keďže v uvedenom prípade ústavný súd vyslovil, že základné právo, ktorého

porušenie sťažovateľa namietali, porušené nebolo, uvedenými návrhmi na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, na prikázanie, aby okresný súd vo veci konal bez zbytočných prietáhov, a na priznanie trov právneho zastúpenia sa pri svojom rozhodovaní nezaoberal.

Z uvedených dôvodov ústavný rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. augusta 2003